

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari:

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Omul minunilor

A murit la West Orange în America marele inventator Edison, cel care a dat oamenilor mașinile vorbitoare, lumina electrică și cinematograful

De DASCĂLUL SANDU

Duminecă în 18 Octomvrie s'a stins la casa sa din statul New-Jersey bătrânul Edison, care, pentru multele și vestitele sale iscodiri, cu drept cuvânt s'a putut numi „omul minunilor“. Lucrurile pe cari le-a făcut Edison n'au fost, adevărat, minuni ca celea din sfânta Scriptură, însă față de puterile și știința omenească din timpul său, invențiile lui au întrecut orice închipuire. Intregă viața sa a fost de altfel o minune, în înțelesul că s'a ridicat cu ne-numărate trepte peste toți semenii săi, peste toți iscoditorii și oamenii de știință, nu numai din America, ci din toată lumea.

Tatăl lui Edison a fost un șindilar sărac în orașelul Milan din statul Ohio al Americii de miazănoapte. Fiul său Toma Alva Edison, născut la 11 Februarie 1847, a fost un copil bolnăvicios, pe care frații și tovarășii de joc îl socoteau amărit și netrebnic. Nici la școală n'a putut rămânea multă vreme, căci era târziu la minte și molâi. Tăcea într'una și, în capul lui mare, bostănos, făcea socoteli de nimenia înțelese. Mamă-sa l-a luat deci pe lângă sine și s'a îngrijit ea însăși de învățătura lui.

În timpul acesta micul Toma cutriera toate colțurile ogrăzii părintești și își trecea vremea cu ciudățeni. Odată părinții abia l-au putut deslipi de lângă cuibarul unei găște care își clocea ouăle și, printre găocile sparte, se iviau căpșoarele aurii ale bobocilor. A doua zi l-au găsit și pe bostănosul Toma, într'un fund de poiată, cocoțat peste zece ouă de găscă, ciocindu-le, cum văzuse că a făcut găscă, să scoată pui. A fost un hohot și un râs, de să se ridice în slavă mahalaua. Însă ciudatul copil n'a băgat în seamă râsul nimănu, ci s'a ținut și mai departe de asemenea isprăvi. Mentea lui fragedă apucase pe-o carare, unde l-au așteptat mai târziu toate biruințele.

La 11 anișori începuse să înțeleagă ceva din măestria chimiei, adică a amestecării felurilor săruri și leșii. Băgase de seamă că soda bicarbonată, dacă e înghițită, face răgăieli și gazuri. Și-a aflat deci repede un camarad, pe care

l-a făcut să înghiță un pachet întreg de carbonat de litină din care se face sifonul, soda băutorilor. Și aștepta ca tovarășul său, umflat de sifon ca o bășică, să se înalțe dela pământ și să zboare.!

Ajuns la vârsta când tot omul trebuie să câștige o bucată de pâine, Toma Edison s'a făcut vânzător de gazete în trenuri. Se afla veșnic între orașul său și Detroit, drumar neodihnit de zi și de noapte, câștigând părălute frumoase cu gazetele. S'a cuibărit chiar de zăstăm într'un vagon de marfă, unde și-a durat o mică tipografie, în care el însuși își tipăria o gazetă mică a sa, pe care o vindea cu preț bun. În timpul acesta se ocupa și cu chimia, patima sa din copilărie. Într'un rând, din sticlele cu uleiuri și cu benzină i-s'a aprins vagonul, lucru pentru care a mâncat nește palme atât de sdravene, încât a rămas surd pe toată viața. Dar nu s'a descurajat, ci alungat din trenul ocrotitor, s'a apucat de altă meserie. S'a făcut telegrafist la o societate, de unde începe repede lui înălțare.

Iscodește îmbunătățiri însemnate la telegrafie și ia cea dintâi răsplată pentru munca lui isteată: 40,000 de dolari, bani ghiață, într'o singură sumă. Apoi marile lui invenții se țin lanț: face telefonul care se lățește curând în toată lumea. Oamenii se înțeleg dela sute și mii de kilometri depărtare, ca și când ar fi la un pas.

Într'o noapte, după încercări de săptămâni, mica cutie pe care o avea pe masă, începu să dea glas omenesc și ajutoarele lui au avut uimitorul noroc, să audă cel dintâi cântec la gramofon! În curând inventează lampa electrică și orașele celea mari încep să se lumineze cu fire de sârmă, fără petrol, fără seu, fără chibrituri! Invârți un șurub și se aprinde lampa, care nu miroase, nu face fum și nu aprinde nici otava cea mai moale și mai uscată.

Nu peste mult, tot datorită cloitorului de ouă din copilărie, încep să răsără tramvatele fără cai și trenurile electrice. Apoi marea minunație a chipurilor mișcătoare sau cinematograful,

care prinde viața omenească în pelișoare de celoid și o face să se perânde, după dorință, în sali mari de teatre și peste sute ani! Tot Edison născocoște acumulatorii electrice cari au făcut cu putință automobilele electrice.

În lunga sa viață, Thomas Alva Edison n'a aflat o clipă de odihnă, ci veșnic și-a frământat creierul să facă bine semenilor săi, înlesnindu-le viața și ușurându-le greutățile. El a fost cel mai mare apostol al muncii, al străduinței de fiecare clipă, care și-a datorit minunile sale mai ales hărniciei fără preget, care n'a cunoscut nici zi, nici noapte. El însuși a spus-o, unor prieteni buni: Maestria mea se datorește în 99 la sută sudorilor, transpirației, adică muncii stăruitoare și neîntrerupte!

Moartea vestitului moșneag de 84 de ani din America, este o ocazie potrivită, să ne pătrundem cu toții de marele adevăr, că toate succesele, toate izbânzile din lumea aceasta, se datoresc numai și numai muncii, hărniciei și stăruinței. Munca clădește poduri de aur, leagă văzduhul cu pământul și face minuni, mai mari sau mai mici, după puterea de voință a celui ce-i slujește ei. Oamenii numai prin muncă se pot feri cu adevărat, în această lume trecătoare.

A dovedit-o Thomas A. Edison care a închis ochii fericit, slăvit de-o lume întreagă.

Zile mari în luna Octomvrie. Jol în

15 Octomvrie s'au împlinit 9 ani dela încoronarea Regelui Ferdinand și a M. Sale Reginei Maria la Alba Iulia. Vineri în 16 Octomvrie s'au împlinit 38 ani dela nașterea M. Sale Regelui Carol II. Duminecă în 11 Octomvrie s'au împlinit 17 ani dela moartea regelui Carol I. Duminecă în 25 Octomvrie se împlinesc 10 ani dela nașterea Măriei Sale Marelui Voevod Mihailu, iară Jol în 29 Octomvrie se împlinesc 56 ani dela nașterea Măreștii Sale Reginei Maria. Așadar, dupăcum se poate vedea, luna Octomvrie este lună foarte însemnată pentru familia noastră regală, pe care să ni-o țină Dumnezeu într'u mulți ani cu pace.

Nou director școlar la Bla j. În urma

numirei păr. profesor Iuliu Maior, care fusese până acuma directorul ajutor al liceului de băieți, ca director al Școlii Comerciale Superioare de băieți, — director ajutor al liceului de băieți a fost numit păr. profesor Ioan Popu-Campeanu, distinsul nostru colaborator intern, ale cărui articole luminoase le citesc cetitorii noștri de 13 ani încoace, în fiecare număr. Gratulăm din inimă.

Calea cea îngustă

„Ce strâmtă este poarta și îngustă calea, care duce în viață, și puțini sunt care o află pe dânsa”.

(Matei. 7 14)

Doă căi duc în viața cealaltă: una este calea dreptății, a vieții conforme rațiunii și legii descoperite de Dumnezeu; cealaltă este calea păcatului, a vieții trăite după poftele firii noastre josnice, după cum cer pasiunile noastre.

Este ușor de priceput, care dintre acestea este calea cea îngustă, cea mai grea și prin urmare cea mai puțin umblată.

Glasul rațiunii, legea lui Dumnezeu restrânge și respinge firea noastră cea senzuală, înfrânează pofta trupului, pofta ochilor și trufia vieții (Ioan 2, 16).

Este greu a te opri pe povârniș; a merge pe pietriș sgronțuros sau pe nisip scufundos; este greu a înainta prin stânci sălbătice sau prin tufisuri spinoase; este greu a-ți face cale spre culmea înaltă prin stânci ascuțite sau prin dărămături de stânci, cari se rostogolesc îndatăce le atingi. Iar deasupra — o trecătoare strâmtă, un defileu îngust!

Aceasta este calea spre ceriuri, pe care mi-o mai închid și niște hoți de drumul mare, foarte puternici: satana și lumea.

Eu trebuie însă să-mi caut mântuirea, iar aceasta nu o pot face, decât dacă mă fereșc de rău și fac bine (Psalm 36, 27.)

Însă rugăciunea, pe care am moștenit-o, mă atrage spre păcat, iar firea-mi senzuală mă împiedecă dela binele pe care ar trebui să-l fac.

Firea îmi spune: Câștigă, implinește-ți toate plăcerile, fii mare și liber.

Dumnezeu zice: Caută mai întâi împărăția lui Dumnezeu (Matei 6, 33) și numai după aceea celelalte. Și: Să nu faci strâmbătate, să nu faci necurăție; să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta și pe superiori (Exod 20, 12 și cît).

Firea noastră încunjură și se ferește de oboseala care este împreună cu desăvârșirea morală.

Dumnezeu vrea: Să fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceriuri desăvârșit este (Matei 5, 48). Iară Isus vorbește despre silă: împărăția ceriurilor se silește, și ceice se silesc o apucă pe ea. (Matei 11, 12).

Și: Nimeni nu poate sluji la doi domni (Matei 6, 24). Oricine va vrea să fie prieten lumii, vrăjmaș lui Dumnezeu se face (Iacob 4, 4).

Cale îngustă! Poartă strâmtă care duce în viață! (Matei 7, 14).

Oați merg pe calea aceasta îngustă? Și câți se nevoieșe a intra prin această ușă strâmtă? (Luca 13, 24).

Indiferent dacă-s mulți ori puțini, — tu lasă prietene, poți, și chiar trebuie să fii unul dintre acești mulți ori puțini; pen-trucă și ție-ți sună vorba: Ia aminte de tine însuși, și-ți păzește sufletul tău foarte! (A doua lege 4, 9).

Laștatea vorbește la toată întâmplarea de neputință. Dar cum? Aceștia și aceia au putut, și eu să nu pot? Oameni mai tineri, mai slabi și mai asupriți au putut face ceea ce eu țin că este cu neputință de făcut?

Laștatea merge și mai departe: ea se ascunde chiar și după îndoială. Cine știe, zici tu, dacă mă număr între cei aleși! Oare fi-voiu intradevăr, chiar și dacă-mi dau silința, cu ceata fericitilor cari își ajung țanta și ajung în raiu?

Prietene, trăiește numai ca un ales, și cu siguranță vei fi mântuit împreună cu cei aleși!

Doară prin fapte bune îți faci adevărită chemarea și alegerea ta (2 Petru 1 10)!

Intr'adevăr — cale îngustă! poartă strâmtă! și cu toate acestea — cale necesară și poartă necesară! Nu pot face altfel, — trebuie să merg pe calea aceasta, pen-trucă nu este alta, care să ducă la viață, — zice Isus — ține poruncile. (Matei 19, 17).

Vai de mine, dacă aleg calea cea largă și la toată întâmplarea bine pavată! Este mai comoadă, nu e vorba, dar unde duce? Calea păcătoșilor este netezită cu pietri, și la sfârșitul ei este groapa iadului (Înțelepciunea I. Isus Sirach 21, 11).

Nu-ți îndrepta pașii tăi tinerești spre calea aceasta surpartă! (Înțel lui I. Sirach 32, 21). Ci mai vârtos obișnuște-ți pașii tăi, o tinere, pe calea cea aspră și în sfârșit totuși atât de plăcută a virtuții și a dreptății, despre care se zice, că fericiti cei fără prihană în cale, cari umblă în legea Domnului! (Psalm 118, 1).

Și dacă chiar milioane de inși, și între ei, durere, și numeroși tineri, nu părăsesc calea cea largă a păcatului, ci vreau să se prăpădească cu desăvârșire: tu — mântuește-ți sufletul și mergi curagios, în societatea lui Hristos și a tuturor sfinților, pe calea cea îngustă, spre poarta cea strâmtă (Matei 7, 4). Perseverează — ea duce la viață!

După P. A. v. Doss
de Părintele Iuliu

Sf. Misiuni în Vișagu și filiile Traniș și Lunca

În Dumineca a doua după înălțarea sfintei Cruci ne-a spus preotul să venim cu toții la biserică atunci când vom auzi că a sosit Prea Cuviosul Părinte Egumen dela Mănăstirea Bixad pentru a ne ținea sf. misiuni.

În 2—3 Oct. copiii dela școală, curatorii și crâșnicu ne-au vestit sosirea în satul nostru a părintelui misionar.

A început misiuni Duminecă și au ținut 4 zile, în care vreme biserică a fost totdeauna plină de credincioși, cari aseultau cu drag predicile pâr. misionar Atanasie Maxim, cari erau atât de frumoase, împodobite cu exemple din sf. scriptură și viața sfinților.

Cu toate că înainte cu câteva săptămâni n'au putut lucra din cauza ploilor și a zăpezii, totuși în timpul sf. Liturgii când se spuneau predicile, toți, dela mic la mare, lăpădând toată grij. cea lumească, alergau la sf. slujbă, aceasta numai datorită pâr. misionar, care i-a știut atrage prin cele 3 cuvântări, pe care le-a spus Duminecă în prima zi a sf. misiuni. Câtă mângâiere au produs în sufletele credincioșilor cele 9 predici, nu se poate spune în cuvinte. În prima predică pâr. misionar a arătat ce sunt sf. misiuni, cum, cei ce vor asculta cel puțin 5 predici și se vor mărturisi și cumineca, vor primi indulgență plină — delegarea cea mare —, iar cei cari vor fi și la sfințirea crucii sf. misiuni vor mai primi o indulgență plină, pe care o pot oferi pentru un suflet drag a unuia dintre rudele adormite și în sfârșit aceștia mai pot primi și binecuvântarea papală. Au urmat alte 8 predici, scopul omului, răutatea păcatului, sf. spovedanie, sf. cuminecătura, iadul, Prea Curata Fecioară Maria, statornicia în bine și încheierea. Datorită acestor cuvântări atât de frumoase s'au spovedit și cuminecat 259 credincioși, vărsând lacrimi de pocăință. Iar un moșneag de 82 ani Mătiș Gheorghe Godiu, care trăia necununat, pentru a se putea împărtăși cu sf. taine, s'a cununat în 7 Oct. dimineața.

La sfârșitul sf. misiuni, după sf. Liturgie s'a sfințit crucea sf. misiuni, cu care s'a încun-jurat biserică de 3 ori, cântându-se „Cuvine-se cu adevărat”. Apoi prin cuvinte frumoase și-a luat rămas bun dela noi pâr. misionar dorind ca cele ce ni-le-a spus să prindă rădăcină în

Miniștrii aerului la București

În săptămâna trecută țara noastră a avut marea cinste să găzduiască un sfat al miniștrilor din Europa, mai mari peste mașinile de sbor. Sfatul a fost convocat de către d. Valentin Bibescu, om al nostru, care este președintele Societății de aviație din toată Europa.

Chipul nostru înfățișează pe înalții oaspeți la castelul dela Mogoșoaia al Prințului Bibescu, gazda casei, care i-a invitat la un scaun de hodină, cum se zice. Dela stânga spre dreapta, în picioare, stau: Dumensnil, mi-nistru francez de aviație, D-na Bibescu, stăpâna casei, Balbo, ministrul Italiei, germanul Von Höppner, iar jos, șezând pe scaun: Lordul Amulree, ministrul Angliei și Prințul Bibescu.

Francezul și italianul au sosit la București în sbor și tot așa au și plecat. În fața oaspeților sburătorii noștri români au făcut cu aeroplanele niște bravuri, încât au rămas ulmiți toți. Și au zis: Nici în țările noastre nu se vede așa ceva! Românii au un curaj de nelăchiplut!

sufletele noastre, terminând prin cuvintele: dacă nu ne vom mai întâlni în lumea aceasta, să dea Dulcele Mântuitor să ne întâlnim veseli în fața dreptului Judecător, care să ne zică: „Veniți binecuvântații părintelui meu, de moșteniți”... Ochii tuturor erau plini de lacrimi când preotul local Ioachim Maxim prin câteva cuvinte mulțumește p. misionar pentru oboseala ce și-a luat-o venind dela Mănăstirea Bixad de lângă Cehoslovacia până la poalele Vlădesii, pentru a sămăna învățătura lui Hristos în sufletele credincioșilor. Termină prin cuvintele: Prea Cuvioase Părinte, nu vă putem răsplăti pentru oboseala Dvoastră și pentru învățăturile ce ni le-ați sămănat în suflete, dar vom ruga pe bunul Dumnezeu să vă răsplătească din darurile sale ca să puteți face acest lucru pe care l-ați făcut la noi și în alte locuri.

Am ingenunchiat cu toții ca să primim binecuvântarea papală și ca să rostim Tatăl nostru și Născătoarea de 15 ori pentru cele 3 indulgențe plene.

In filia Traniș.

La începutul sf. Misiuni din Vișagu, unde erau mulți lătureni, p. misionar a spus că Joi, Vineri și Sâmbătă va fi în Traniș, iar Duminecă în Lunca. Joi dimineața pe la ora 7¹/₂ p. misionar cu preotul local au mers la Traniș, unde au fost așteptați de credincioșii dornici de-a asculta învățăturile sf. Evanghelii și de a-și curăți suflete prin sf. taină a mărturisirii și a cuminecării. În 6 cuvântări tot atât de călduroase p. misionar a sămănat învățătura sf. Evanghelii în sufletele ascultătorilor. Și aici s'au spovedit și cuminecat sute de credincioși. Sfârșitul s'a făcut ca la Vișagu prin împărțirea celor 3 indulgențe plene.

Pentru filia Lunca a rămas numai o zi Duminecă, de aceea nu s'au putut ținea sf. misiuni, decât s'au spus numai două predici. Credincioșii acestei filii, deși sunt la depărtări de 15—20 km. de biserică, totuși s'au adunat într'un număr atât de frumos, încât nu-ți venea să crezi că ești într'un sat din creerii Vlădesii.

Fericit gând a avut preotul local când a chemat pe p. misionar în satul nostru. Greutățile vieții, mai ales în zilele noastre, și trimișii diavolului înstrăinează credincioșii dela

sf. biserică, făcându-i să se dedeie cu totul grijilor lumii acesteia. Scopul momentan al misiunilor s'a ajuns. Aceasta se vede din felul cum a crescut numărul mărturisitorilor, în prima zi la Vișagu au fost 25, iar la Traniș 18, iar la urmă câte 150—160. Asemenea se auzeau oamenii cosind otavă o oră, două, înainte de a fi ziua pentru ca la 8 ore să poată fi la sf. misiuni. N'am simțit nici odată atâta fericire ca în zilele aceste. Dumnezeu să-i ajute p. misionar să poată vesti aceste învățături și altora și să mai poată veni și la noi.

Un poporean.

Un atac banditesc

În orașelul Zlatna j. Alba, Duminecă în 11 Octomvrie la orele 2 d. a., când factorul Desideriu Horváth ducea cu sine la gară o lădiță cu 43.380 lei, spre a-i trimite la R. M. S. Cluj, pentru vârsarea prețului de tutun și chibrite, un individ mascat i-a eșit din o grădină, în apropierea gărei, cu un revolver în mână, i-a smuls de subsuoară cutia cu bani, și apoi a luat-o la fugă preste grădina cu palant. Factorul postal Horváth, om de 60 ani s'a luat după bandit și când acesta a trecut palantul, Hortváth fugind după el l-a lovit pe bandit cu bățul ce-l avea în mână de așa în cât acest hoț și-a scăpat cutia cu banii în grădina peste care a trecut, dar îndată trecând palantul a ridicat cutia cu bani și slobozind un foc de revolver în aer a fugit cu banii peste alte grădini, făcându-se nevăzut. În aceeași vreme factorul postal trecând repede peste palant, pentru a urmări pe hoț, s'a rupt cu el o scândură de palant și a căzut în grădină peste nește butuci ascuțiți, cari i-au sfâșiat un picior, rumpându-i și 2 vine dela piciorul stâng, din care cauză n'a mai putut urmări pe hoț, care era îmbrăcat peste hainele de toate zilele în haine de șofeur.

Factorul postal din cauza nenorocitei lovituri a rămas jos, scaldat în sârgă, până când au venit alții și l-au dus acasă ajutat de medicul cercului, care l-a legat dându-i primul ajutor. Azi bietul Horváth zace în pat cu tem-

peratură de 40°, iar banditul, după ce a străbătut mai multe grădini, și-a aruncat de pe el masca și hainele de asupra și luând banii cu sine a aruncat și lădița, mergând în capetul orașului ca să apuce autobusul spre Alba-Iulia. Susț�ionat de mai mulți locuitori, că hoțul banilor ar fi Eugen Gherman rom.-cat. fost comerciant și proprietar în Zlatna, om căsătorit, în etate de 24 ani și locuitor în Cluj, jandarmăria din Zlatna a luat în grabă mașina Dlui Ovidiu Albini, care ajungând autobusul în apropierea comunei Tăuți de pe Valea Ampoiului, a oprit autobusul, pe Gherman l-au cercetat și au aflat banii furati în talpa ghetelor, apoi deținut acest Gherman. El a fost transportat la Alba-Iulia și predat parchetului.

Zlatna 13 Octomvrie 1931.

Ioșif Bogdan
paroh rom. unit

Președintele republicii austriece

Dăm aici fotografia președintelui republicii austriece, a dlui Miklas, care a stat cinci ani în fruntea statului austriac, iar zilele trecute a fost reales din nou de președinte al republicii pentru alți cinci ani. Dl Miklas este un foarte bun creștin catolic, ciuștit de o țară întreagă.

Foița „UNIRII POPORULUI”

Mogoș Vornicul

În oraș la București
Tot să stai și să privești.
Pe cei șapte voinice,
Mândri pușori de zmei.
Șapte frați ca șapte brazi
Toți de-a lui Mogoș cumnați.
Ei în capul podului,
În fruntea norodului,
Aștepta pe sora lor
Și pe mândru-i soțior,
Mogoș vornicul bogat,
Ce glumește ne'ncetat.
Ei la umbră se culca,
Bea voios și ospăta,
Cu ploscuța închina
De cinci bedre ș'o oca,
Vadra Țarigradului,
Măsura împăratului.
Iar fratele cel mai mare,
(Că-i mai mare, minte n'are)
Pe drum ochii și-alerga
Și cu un glas dogit striga:
— Zăriți voi ce zăresc eu
Iată vine ca un zmeu,
Vine Mogoș vornicul,
Călare pe galbenul.

Frații toți mi se scula,
Peste câmpuri se uita,
Și vedea, mări, vedea
Cum venia Mogoș venia:
— Bună ziua șapte frați
Șapte frați ca șapte brazi
— Bun sosit, frate cumnate
Ai venit pe ne-așteptate,
Dar unde ți-e soțioara?
Ce ne-ai făcut surioara,
Ori poate c'ai și uitat
Către noi că te-ai legat
Când pe Stanca ne-ai luat
S'o aduci la frățiori
Pe iarnă de nouă ori,
Că-s mai multe sărbători;
Pe vară de patru ori,
Că-s mai multe lucrători?
— Ba, măi frați, eu n'am uitat
Către voi că m'am legat
Și cu Stanca am plecat
S'o aduc la desfătat.
Dar în drumul părăsit
Turci, Tătari ne-au întâlnit,
Și pe Stanca mi-au răpit,
— Pe Stăncuța ne-au răpit
Și tu Mogoș, ai fugit?
Cu ce furi nu te-ai luat,
După ei nu te-ai luptat
Nouă ani să-i tot alungi
Și cu moartea să-i ajungi?
Meri dar, căne blestemat!

Că ție nu ți-a fost dat
Ca să fii vrednic de cumnat
Cu-a Stăncuței șapte frați,
Șapte frați ca șapte brazi!
Și cu toții crunt turba,
Paloșile ridica.
Iar fratele cel mai mare
(Că-i mai mare, minte n'are)
Paloșul mi-l învărtia,
În Mogoș îl asvârția,
Dar nici că mi-l nimeria.
Paloșu 'n vânt vâjâia,
De-un zid mare se lovia,
Și 'n drept se întorcea
Lângă Mogoș de cădea.
Și 'n pământ se îngropa,
Și până'n mănunchi intra.
Iar fratele cel mai mic
(Că-i mai mic și mai voinic)
Paloșul mi-l învărtia,
În Mogoș îl asvârția
Și prin inimă-l junghia!
Când deodată ce vedea?

O teleagă zugrăvită.
Pedinuntru poleită
Cu doisprezece telegari,
Telegari cu coame mari
Și 'n teleagă sora lor
Înflorind ca un bujor!
— Bună ziua frații mei,
Șapte pușori de zmei!

Mari schimbări în lumea întreagă

Omul are tot mai mare importanță în mersul vieții — O bancă și o monedă internațională — America și Franța au cel mai mult aur — Criza economică și financiară produce criză de guvern — Germanii și Englezii voesc să schimbe felul de conducere a țării — Incheiere

Popoarele lumii de azi sunt din ce în ce mai turburate de sărăcia — criza care ne stăpânește. În trecut, când oamenii — strămoșii noștri — nu trăiau o viață atât de legată de avuție și podoabe, viața era liniștită și pașnică. Fiecare trăia cu ce avea și nu dorea decât ceea ce putea să aibă. Cu vremea însă oamenii înaintând în știință au înaintat și în ceea ce privește trebuințele. Azi la toți le trebuie multe și scopul vieții nu mai pare a fi acela de a te bucura de ce ai, ci de a te sili să ai cât mai multă avere și cât mai multe podoabe. Incetul cu incetul viața omului s'a legat de bogăție și podoabe. Azi un țaran ori un orașan, fie cât de năcăjit, se silește — chiar peste puterile sale — să fie îmbrăcat și mâncat ca oricare dintre cei cu cari locuiește în sat ori în oraș. Ușor de înțeles că în felul acesta nemulțumirea stăpânește sufletele oamenilor și sărăcia se încuibază.

În viața țărilor s'a întâmplat același lucru. Conducătorii țărilor, cuprinși de aceleași poftă și dorinți cari stăpânesc sufletele oamenilor singuratici, au umblat atât de mult după bogății și au înmulțit atât de mult trebuințele supușilor încât azi ei înșiși se incurcă în socoteala lor. Un exemplu foarte clar vom da asupra acestei lupte în ce privește aurul.

Aurul are tot mai mare importanță în mersul vremii.

Se știe că aurul, prin faptul că se găsește puțin și în puține locuri, a ajuns

să fie unul din cele mai prețuite metale. Prin înțelegere s'a ajuns chiar acolo ca el să servească drept mijloc în schimbarea mărfurilor de valoare. În loc să se dea grâu pentru stofă și păpuși, și întors, țaranul dă azi grâul pe bani și cu banii își cumpără ceea ce îi trebuie din prăvălie. În felul acesta aurul, — prefăcut în bani — a început să aibă o importanță tot mai mare în viața oamenilor. Ca să trăiești bine, trebuie să ai bani — aur —, deci aleargă, zdrobește-te și nimic să nu te mângâie decât grămada de bani. Cam acesta e gândul oamenilor de azi. Că oamenii au făcut și țările. Fiecare țară s'a străduit să strângă aur cât mai mult în „coașa țării“. Războiul mondial, care a pus în mișcare toate popoarele din Europa, a adus acestora pagube, dureri și sărăcie, iar America, dând numai arme și alte materiale de fabrică, a adunat în „coașa“ ei aproape tot aurul din lume. Conducătorii de azi, încercând să alunge sărăcia din casa omului muncitor, au constatat că aceasta nu se poate face până când aurul nu se împarte mai potrivit între popoare.

O bancă și o monedă internațională.

America, deși are cel mai mult aur din lume, tot nu este ferită de suferințe și lipsuri, căci aurul închis în ladă nu face nici supă nici friptură. Președintele Hoover a observat acest lucru și de aceea a și luat măsuri ca să se imprăstie cumva acest aur în lume. După America, țara cea mai bogată de aur este Franța. Ele deci amândouă încep socotelile și sfătuirile, cum s'ar putea pune aurul lor și în folosul celorlalte țări. În acest scop și pentru aceste consfătuiri s'a dus prim-ministrul francez dl Laval în Statele-Unite. După câte se știe până acum se pare că Americanii și Francezii se gândesc la o bancă internațională. Această bancă ar primi dela Statele-Unite și dela Franța un miliard dolari în aur, ceea ce face cam o sută șaptezeci de miliarde lei, ori vre-o 80 miliarde franci francezi. Din aceasta sumă cam șapte sute de milioane dolari aur ar da America iar vre-o trei sute de milioane dolari aur ar da Franța. Acești bani ar circula printre oameni ca un ban internațional, care va avea deci aceeași valoare în fiecare țară. Unii spun însă că acești bani internaționali n'ar umbla numai între bănci. Amănuntele nu se știu, dar lucrul e foarte serios și desigur se va face ceva, căci toate țările cer o mai

potrivită împărțire a aurului între diferitele țări. Americanii și Francezii cred că acesta este cel mai bun mijloc de a împărți aurul în lume.

America și Franța sunt țările aurului

Bogăția Americii și Franței în aur este foarte mare. Mai ales America are atâta aur încât, ca în povești, nu știe ce să mai facă cu el. Până acum am tot vorbit de aur și de bani. Cetiitorii știu însă că totdeauna între oameni au circulat bani de hârtie și mai ales acum după războiu. Aurul însă este la Banca Națională din fiecare țară. Bani de hârtie se folosesc numai pentru ca să nu se piardă aurul prin imprăștierea lui printre oameni. Bani de hârtie au valoare cu atât mai mare cu cât este mai mult aur la Banca Națională.

Cel mai sigur ban este azi dolarul american, deoarece America are cel mai mult aur din lume. Iată aș un tablou din care se poate vedea cât aur au cele mai bogate țări din lume. Aurul este spus aci în dolari americani, pentru ca să se vadă mai ușor diferența între aurul pe care-l au diferitele țări.

America are aur în valoare de trei miliarde 318 milioane dolari.

Franța are aur în valoare de 2 miliarde și 500 milioane dolari.

Germania are aur în valoare de 250 milioane dolari.

Elveția are aur în valoare de 120 milioane dolari.

Olanda are aur în valoare de peste 100 milioane dolari.

Celelalte țări n'au decât sub o sută milioane dolari. Din acest tablou se vede clar că America și Franța au cel mai mult aur din întreaga lume. Pe drept cuvânt s'a putut spune că o cauză a crizei care ne bântue este și această adunare de aur în unele țări și lipsa lui aproape totală din altele.

Nu se poate spune însă nici despre America și Franța că sunt răutăcioase, căci ele singure se gândesc la o bancă internațională prin care se imprăstie aurul în lume.

Schimbări de guvern din cauza crizei.

Criza a dat mult de lucru guvernelor, în țara cărora ea s'a simțit mai tare. Chestiunea șomerilor, a echilibrării bugetelor și în general cele cari privesc ușurarea vieții au făcut ca multe guverne și mulți miniștri să părăsească de bună voie puterea. Guvernul Germaniei, în urma demisionării dlui Curtius fost ministru de externe, a demisionat în întregime. Ce e drept guvernul l-a format tot dl Bruening fostul prim-ministru și mai tot cu aceiași miniștri. Aceasta se datorește însă faptului că dl Bruening n'a putut prinde nici un ministru din partidele de dreapta. Ba încă socialiștii-naționaliști de sub conducerea lui Hitler cer ca ei singuri să vină la putere și să transforme cu totul felul de conducere al țării. După cum spun unele gazete socialiștii-naționaliști au și avut ceva înțelegeri cu președintele Hindenburg pentru aceste schimbări. Gazetele engleze și franceze spun însă că este bine, că n'a apucat și Hitler la guvern căci atunci s'ar fi produs o nouă desorganizare economică.

Dar unde vă e cumnatul?
Ce mi-ați făcut cu bărbatul?
— L'am trimis în iad de-a drept
Cu șapte paloșe 'n piept.
Că nu-i vrednic să trăiască
Și cu noi să se 'nrudiască,
Cine 'n oardă păgânească
Nu știe să vitejească
Și nevasta să-și păzească!
— Vai de mine! ce-ați făcut?
Când de mine v'a grăit?
Vai de voi! n'ați priceput
Cum că Mogoș a glumit.
— Bine vorba nu sfârșia
Lacrimi din ochi li eșia,
Lângă Mogoș ea cădea
Cu brațele-l cuprindea,
Il bocia, il desmerda,
Apoi sufletul și-l da
In capătul podului
In ochii norodului.

(Colecția V. Alecsandri)

Laburistii englezi și hitleristii germani vor să schimbe conducerea țării lor.

Din ceea ce spun gazetele despre hitleristii din Germania reese că aceștia cer să vină la putere și să schimbe cu totul felul de conducere și de viață din țara lor. Ceea ce vreau să facă hitleristii în Germania, vreau să facă și laburistii din Anglia. Știm că în Anglia s'a schimbat guvernul de mai înainte și acum mai de curând s'a dizolvat și parlamentul. În zilele acestea se fac alegerile parlamentare. Cu prilejul propagandei electorale partidul laburist de sub conducerea dlui *Henderson* a publicat un manifest către țară, în care își expune programul său de lucru în cazul când ar ajunge la cârma țării. În acest program între altele se spune că guvernul viitor nu trebuie să se mai gândească la cei cari au capitalele cele mari, ci să jertfească pe bogotani în folosul celor mulți. După părerea lor deci capitalismul s'a dat de gol și de aceea nu mai trebuie sprijinit. Viața așa cum o văd ei ar fi organizată după sistemul socialist. Va să zică și în Anglia ca și în Germania, e vorba de schimbarea felului de a se conduce țara. Toate acestea frământări se datoresc numai crizei banului.

Incheere.

Din toate cele spuse mai sus se vede deslușit un lucru, că aurul și banul sunt cu adevărat „ochiul dracului”. Incetul cu incetul aurul prefăcut în bani a legat viața omului atât de tare de el încât nimeni n'ar mai putea trăi azi fără bani. Strângându-l din lăcomie unii bancheri și unele țări bogate, toate popoarele din lume se vaietă de sărăcie și de lipsa aurului. Simțind sărăcia prea tare, popoarele își perd încrederea în conducători și se gândesc la o altfel de viață. Dar orice schimbare în felul de conducere a unei țări se face cu vârsare de sânge. Iată cum se poate spune că banul e cu adevărat „ochiul dracului”. Ceea ce am spus că se întâmplă în Germania și Anglia există în fiecare țară. Chiar și la noi ultimele guverne s'au schimbat curat numai din cauza crizei.

S'ar putea asemăna viața popoarelor de azi cu apa mărilor în zilele cu furtună, când valuri după valuri se ridică și tulbură suprafața netedă din vremea liniștită. Trebuie să fim deci îngrijați căci furtunile adeseori o sfârșesc rău.

Export din portul Constanța

În cursul luni Septembrie s'au vândut peste graniță și s'au trimis prin portul Constanța: orz. 28.334.927 kgr., ovăș 148.291 kgr., porumb 1.169.142 kgr., rapiță 3.422.722 kgr., semință de in 2.424.106 kgr., mazărice 1.979.460 kgr., grâu 29.926.854 kgr., sămânță de floarea soarelui 650.031 kgr., turte de rapiță, 252.357 kgr., fasole 6.249.793 kgr., mazăre 630.302 kgr., ulei de rapiță 3.730 kgr., linte 80.000 kgr.

Vaci 143, viței 35, tauri 2, cai 9, iepe 21, armăsari 1.

Caș 2181 kgr., brânză 6370 kgr., unt topit de oaie 21.215 kgr., piei sărate 13354 kgr., pește sărat 883 kgr. miere 24 kgr.

Mere și pere 2525 kgr.

Țesături de lână 637 kgr., Covoare naționale 500 kgr.

Intâmplări din toată lumea

Polițiștii englezi la muncă

În Anglia ordinea este cea mai perfectă, fiindcă poliția engleză este din cale afară de bună, de aspră și de neiertătoare. Înțelegând adică poliția engleză că sunt foarte mulți, cari au aparate de radio neanunțate, și după cari astfel nu se plătește dare, a mers din casă în casă și a descoperit o mulțime mare de tainuitori de aparate, pe cari i-a pedepsit foarte aspru. Urmarea a fost că sute de inși au cerut voie să-și poată instala radio, și stau așteptând, dupăcum arată chipul nostru, la ghișeu (fereastră, oblon) ca să vadă dacă nu cumva li-s'a dat și lor învoirea.

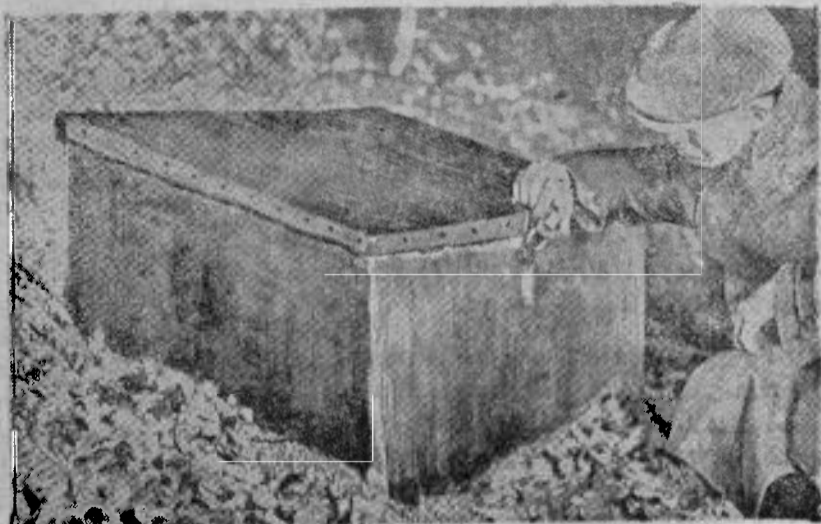
Rău destul și în Anglia

Ne tot plângem că la noi e rău. O fi, nu-i vorba, dar nu e mai rău decât aiurea. Noi, oricât suntem de săraci, mergem dintr'un oraș într'altul cu trenul ori cu carul, dar nu pe jos. Cine nu crede, să privească chipul acesta. Soldații cari se văd aici sunt din batalionul 2 al găzii scoțiene. Acest batalion a fost mutat din orașul Aldershot la Windsor. Bani, ca să meargă pe tren nu aveau, au făcut deci drumul pe jos, și ca să nu se creadă că e numai glumă, iată aici e și fotografia. Priviți-o și vă convingeți. Englezii cruță, nu glumă. j

Lada lui Matuska

Poliția din Viena, după îndelungate cercetări, a reușit să descopere pe fiorosul atentator al podului dela Bia-Torbágy. Este un țicnit cu numele *Silvestru Matuska*, negustor și proprietar de băi (carlere) de piatră, cu locuința în Austria. În fața întrebărilor cari i-se fac de către polițiști, Matuska vorbește într'alurea și face pe nebunul. Spune că n'a avut tovarăși, ci a lucrat singur, dus de patima de-a vedea oameni

nenorocți, trenuri răsturnate, sânge și morți...! Tot el a mai făcut o asemenea ispravă la Jüterborg în Germania (luna Aprilie). Și mai plănuia și altele.

Chipul nostru înfățișează lada cu patroane de ecrăzită, care a fost aflată aproape de casa lui și pe care o recunoaște că este a sa. El cumpăra ecrăzita pentru cariera lui de marmoră, însă o folosea pentru țicneala de-a răsturna trenuri. Poliția mai are de constatat, că oare Matuska de fapt n'a avut tovarăși și că este într'adevăr țicnit la cap, precum vrea să arete?

În orice caz, un asemenea făcător de rele, de când e lumea nu s'a mai pomenit.

Marele Voevod Mihalu a primit galoanele de fruntaș. Cu prilejul zilei de naștere a Măiestății Sale Regelui Carol II., Marele Voevod Mihalu a primit din mâinile Regelui galoanele de fruntaș, ca elev al școlii militare dela Mănăstirea Dealului.

Nebunla din Spania. In vremurile acestea de grea cumpănă Spaniolii republicani nu au altceva de lucru decât să aducă legi prin cari să asuprească biserica. S'au adus în vremea din urmă unele legi cu adevărat grozave, și anume că preoților nu li-se vor mai da salarii și că așanumiții iesuiți, călugări apusenii vestiți, întemeiați de un sfânt spaniol, să fie dați afară din țară. Sfântul Părinte dela Roma a protestat din toate puterile, dar zadarnic. Drept urmare a rechemat pe nunțul papal din Madrid și a rupt orice legătură cu republica spaniolă.

O mamă vrednică de admirat. Dna Sofica Bălanu din Constanța are un copilăș, căruia a trebuit să i-se scoată din picior un os de 18 centimetri, și în urma acestei operații a rămas schiop. Biata mamă s'a rugat de doctori să-l facă să nu rămână schiop viața întreagă. Profesorul doctor Juvara i-a spus că copilul nu se poate scăpa decât așa dacă cineva îi dă dela sine acest os. Mamă-sa, foarte fericită, a spus că-i dă ea acest os. Profesorul doctor Juvara i-a supus pe amândoi unei operații, mamei i-a scos osul numit tibia dela pieiorul stâng, și apoi i-a așezat copilului ei. Amândoi se află încă, la scrierea acestor șire, la spitalul Brâncovenesc din București.

Ce fece beția. C. Baier din comuna Păulești, județul Lăpușna din Basarabia, era în stare de beție. Sfădindu-se cu soție-sa, într-o clipită de turbare, a luat toporul și a lovit-o în cap. Biata femeie, în vârstă de abia 26 ani, a murit pe loc. Ucigașul a fost arestat.

Dl. Marconi aprinde lămpile din America de Sud, din Roma. In ziua de 13 Octomvrie marele învățat italian Marconi, celce a inventat telefonla fără fir și radio, a aprins din Roma lămpile electrice, din jurul statuei lui Cristofor Columbus, descoperitorul Americii, din Rio de Janeiro, capitala Braziliei, o țară în partea de răsărit a Americii de Sud. La această mare faptă a dlui Marconi au fost de față o mulțime mare de ziarști, precum și ambasadorul Braziliei. Dl. Marconi a apăsat un bumb și numai decât a sosit știrea telefonică, cumcă lampele s'au aprins. Pe urmă dl. Marconi a vorbit cu ministrul Italiei la Rio de Janeiro.

Președintele Statelor Unite are 884 dinți. Inainte cu câteva săptămâni președintele Hoover la Statelor Unite Nordamericane a fost silit să-și tragă, în orașul St. Louis, o măsea. Măseaua i-a tras-o dr. Mills. La câteva zile după aceasta un american interesant l-a rugat pe doctor să-i vândă lui măseaua dlui Hoover. I-a dat pentru ea 10 dolari. Doctorul a fost bucuros de acest târg. După câteva zile însă iată că-i sosesc scrisori, prin cari i-se făgăduesc 150 până la 500 dolari de măsea. Doctorul a vândut pe rând toate măselele câte le-a tras de când e doctor, și anume nu mai puțin de 884. Și poate nici nu se descoperea această înșelă-

ciune a doctorului, dacă un american șod, care cumpărase dela doctorul 32 dinți de ai președintelui Hoover, nu ar fi cumpărat și al 33-lea dinte. Atunci s'a dus la poliție, care l-a luat pe doctor de scurt, predându-l judecătoriei pentru înșelăciune.

Mulțumită. Fostul credincios al bisericii noastre Dl. Ioan Moldovan, astăzi grefier la jud. de ocol din Iernut, a binevoit a cinsti biserica noastră din Biseni cu o lance (copie) în valoare de 500 lei și cu o candelă f. frumoasă în preț de 2500 lei, laolaltă 3000 lei. In timpurile de mare criză de bani prin cari trecem, darul DSale are preț înzecit. In numele poporului credincios îi aduc celea mai călduroase mulțumite, rugând pe Dumnezeu să-l răsplătească și să-i îplinească toate dorințele bune. Servească fapta dânsului drept pildă și pentru alții, căci Dumnezeu binecuvântă pe ceice iubesc podoaba casei Sale. Nicolae Ungurean, paroh.

Blajul nu este cel mai mic oraș din Ardeal. Toată lumea din Ardeal credea până acuma că Blajul este cel mai mic oraș din Ardeal. Dar iată că nu e așa. Sunt în Ardeal orașe și mai mici decât Blajul, care are 4716 locuitori, și anume Hunedoara cu 4.629, Dumbrăveni cu 3.827, Năsăud cu 3.527 Hațeg cu 3.401 și Abrud cu 2.456.

Încă un ucigaș arestat. Inainte cu câteva săptămâni s'a aflat în Someș, lângă Apahida, cadavrul unui student anume Greabu. De pe cadavru se putea vedea că a fost mai întâi omorît și după aceea aruncat în apă. Poliția cercetând a aflat că celce l-a omorît n'a putut fi altul decât maestrul de dans din Bistrița, Augustin Vulpeanu. Acesta însă, după săvârșirea omorului, a luat-o la sănătoasă, și încă peste hotare. Nu peste mult însă poliția din Budapesta a pus mâna pe el. Mai întâi Vulpeanu a dat pe nevinovatul, pe urmă însă a mărturisit că el l-a omorît. Miercurea trecută Vulpeanu a fost adus la Cluj și predat parchetului.

Să facem cruțări. Singurul mijloc de a scăpa din marele năcaz de astăzi este cruțarea și numai cruțarea. Să nu cheltuim nici un leu pe lucruri netrebnice, să batem, cum spuneau bătrânii, banul de câte trei ori de dinți înainte de a-l cheltui și să-l depunem spre fructificare (să aducă fruct, rod, adică să crească) la cea dintâi bancă sigură. In vederea acestor cruțări s'a înființat în sfârșit și la noi, pe lângă fiecare oficiu postal, câte o expozi-tură a „Casei generale de economii“, care primește bani cât de puțini spre păstrare și banii încasați îi replătește ori când dorește omul. Această „Casă generală de economii“ era și pe vremea ungurească și a făcut foarte

mult bine poporului. Indemnăm și noi pe toți cetitorii noștri să-și depună banii puși de o parte la „Casa generală de economii“, de pe lângă fiecare oficiu postal, care primește depuneri, începând cu ziua de 1 Octomvrie.

Cine este de vină pentru marea scumpete a lucrurilor pe cari le cumpără țaranii. Dl. I. Radu scrie un articol foarte bine dovedit în ziarul „Argus“ din București, arătând că singurul de vină pentru scumpirea lucrurilor pe cari le cumpără țaranul este statul, care atâtea dări cere dela industriașii mari și mici, încât acela sunt siliți să ridice prețurile, numai ca să-și scoată multele dări. Astfel de pildă benzina se vinde astăzi cu 10 lei 50 bani litrul, din cari proprietarul nu încasează decât 1 leu 50 bani, iar 9 lei statul, ca dare. Și pildele s'ar putea aduce cu mii. Cu toate acestea statul nu-și prea face plățile, nu repară drumuri și poduri, nu-și plătește datoriile nici funcționarilor, așa că astăzi se poate spune cu drept cuvânt că cel mai rău platnic din țară este însuși statul.

Holeră în Asia Mică. In Mesopotamia, provincie din Asia Mică, a izbucnit holera. Numai într'un singur oraș s'au îmbolnăvit 1960 persoane, murind dintre acestea 1203. Deodată cu ivirea frigului holera a început însă a mai scădea din putere.

A murit un dascăl bun. Din Vermeșul Banatului ne vine o veste tristă: în ziua de 9 Octomvrie c. s'a stins, lin și senin, fostul dascăl Paul Munteanu. Slujise mai bine de patruzeci de ani școala neamului, în lipsuri, dar cu cinste, și crescuse o casă de copii. Intre ei și pe Cassian R. Munteanu, poetul bănățean, răpus de tânăr de o boală ce nu cruță. La groapa din satul unde și-a cheltuit atâția ani de muncă tăcută, dar stăruitoare, a fost petrecut cu jale nu numai de d. Leon Munteanu, notar, fiul său, ci de toți foștii săi școlari, cari au înțeles că se cuvine să deie și această din urmă cinste bătrînului lor luminător de odinioară. — Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

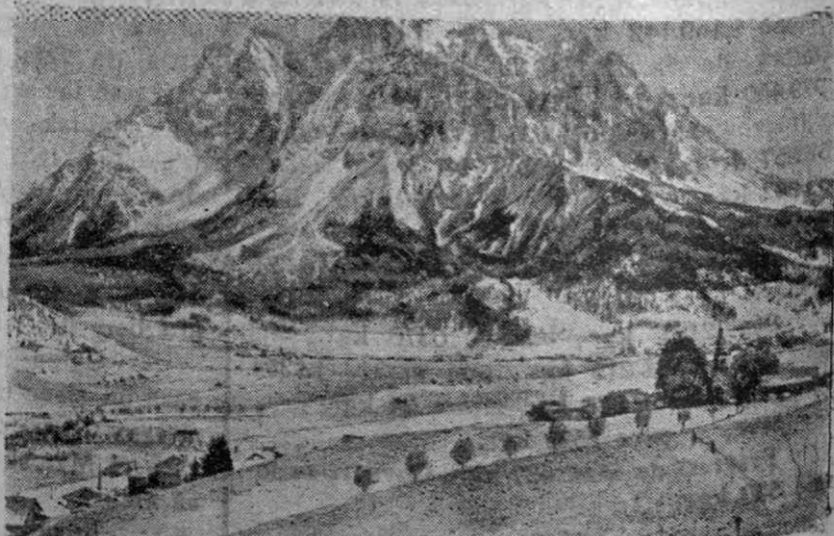
Trestia și cojile de arbori se pot transporta și în vagoane descoperite

Direcțiunea generală a Căilor ferate aduce la cunoștință, că dela 1 Noemvrie și până la 31 Martie, trestia și cojile de arbori, cari se trimit în Danemarca, Austria, Italia, Suedia, Ungaria și Jugoslavia, se pot încărca și în vagoane descoperite, fără să se mai acopere cu pânză sau scânduri.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Iarnă de vreme

In toate părțile a venit iarna înainte de vreme, cu frig mare, ger și zăpadă în Septemvrie, cum de mult nu s'a mai pomenit. Mai ales în munți a fost zăpada foarte mare, în unele părți chiar de un metru. Pagubele cauzate, mai ales în pomi, vii și legume, sunt nespuse, de mari, așa că nici nu ne putem da seama. Chipul acesta arată un munte din Tirol (Austria), plin de zăpadă în luna lui Septemvrie, a anului acestuia.

Congresul General al Agru-lui

In conformitate cu art. 13 din Statute convocăm

CONGRESUL GENERAL

al Asociațiunii Generale a Românilor uniți („Agru“), pe zilele de 21 și 22 Noemvrie 1931, la Oradea cu următorul

PROGRAM:

Sâmbătă 21 Noemvrie 1931:

Ora 9: Liturghie solemnă. Ora 11: Ședința de deschidere a Congresului. Ora 16: Ședința II a Congresului general. Ora 19: Vечernie mare, cu predică și procesiune solemnă, condusă de Înălții Arhieriei.

Duminică 22 Noemvrie 1931:

Ora 8 jum.: Liturghie pontificală cu predică arhierescă. Ora 11 jum.: Ședința festivă a congresului, prezidată de Înălții Arhieriei. Ora 18: Te-Deum. Ora 21: Festival artistic-muzical, dat de corul și orchestra maestrului Jubic.

La această înălțătoare manifestațiune cu caracter național-religios invităm cu drag, pe lângă ei de drept pe toți membrii Asociațiunii Generale a Românilor Uniți, cum și întreg clerul și credincioșii Provinciei Metropolitane Române de Alba-Iulia și Făgăraș.

Cluj, la 10 Octomvrie 1931.

N. B. 1) De cărtuire se îngrijește comitetul local organizator, cărui se vor anunța participanții cel mai târziu până la 15 Noemvrie 1931, la adresa: Dr. Demetriu Kis, avocat, Str. Ciorogariu 2. In special vor binevoi a menționa dacă doresc a participa la mesele comune ce se vor lua în 21 și 22 la amiazi.

2) Participanții la congres vor beneficia de reducere pe C. F. B., în acest scop își vor păstra biletele de tren.

3) Vineri, în 20 Noemvrie, la oarele 15 vor avea loc constăturile prealabile ale Comisunilor: a) presei b) asociațiilor religioase și ale tineretului, c) a regulamentului general și regulamentului secțiilor, la cari încă pot participa toți aceia, pe cari îi interesează aceste probleme.

(ss.) Dr. Iuliu Hațieganu, v.-președinte,
(ss.) Dr. Augustin Popa, secretar general

„Astra“ la sate

Duminică, în 11 Octomvrie c., dnii profesori Dr. Coriolan Suciu și Nicolae Comșa au cercetat în numele Despărțământului Blaj al Asociațiunii comunele Făget și Crăciunelul de sus. Domniile lor au dus cu sine și frumosul aparat de radio al Despărțământului, precum și aparatul Aladin, pentru arătarea de vederi luminoase în cameră întunecoasă.

În Făget dnii profesori au luat parte la sfânta liturghie, iar după terminarea ei părințele Banea, care a găzduit pe oaspeți, a anunțat poporul să ia parte la conferința ce se va ținea și la producțiunea cu aparatul de radio.

Întreg satul, cu mic cu mare, a luat parte la această zi de sărbătoare. Sala școlii primare, în care a ținut dl Dr. C. Suciu conferința sa cu vederi luminoase — despre Războiul pentru înfăptuirea României Mari, nici n'a putut cuprinde toată lumea care s'a adunat în curtea școlii. Bărbați și femeile au rămas înduloși la amintirea și vederea jertfelor cari au trebuit aduse pentru întregirea neamului nostru.

Înainte și după conferință s'au ascultat vorbirile și cântecele de radio dela București și de airea.

La Crăciunelul de sus dnii profesori au fost binevenți de dl Moldovan, directorul școlii, iar conferința a ținut-o dl profesor Nicolae Comșa, vorbind despre *Intâia unire a tuturor Românilor, sub Mihai Viteazul*. Dela radio București s'au ascultat apoi veștile săptămânii, cari însă nu au prea fost spuse pe înțelesul poporului. Cântecele din cimpoi însă au plăcut mult. — În amândouă satele s'au împărțit poporului cărți și călindare tipărite din partea Asociațiunii. Poporul și-a arătat dorința să fie cercetați cât mai des în numele culturii.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Hameiul

Berea are gust amar. Acest gust l-a primit dela pulberea de hameiu, ce se pune în ea.

Pulberea de hameiu se află pe fructele hameiului. Acesta este o plantă acățătoare. Se sue pe copaci până la cele mai mari înălțimi. Se învârtește în jurul copacilor ca și fasolea pe lângă parul ce i-se pune lângă rădăcină.

Frunzele hameiului sunt dințate ca și ferestraul. Iar florile sunt în formă de gogoșe. Din flori se fac fructele, cari se întrebuintează la fabricarea berei. Fructele sunt de mărimea unei ghinde și sunt formate din foite subțiri, crescute una peste alta. Printre acestea foite, se află un praf galben, auriu. Acest praf e rășinos, are miros plăcut și gust amar. Pus în bere, dă acesteia aroamă plăcută și gust amăriu. Tot acest praf, face ca berea să se limpezască și să se poată păstra bine.

Bere fără hameiu nu se poate fabrica. De aceea cultivarea hameiului este de mare însemnătate.

Încă din vremurile celea mai vechi — aproape cu două veacuri înainte de Domnul Hristos — au început oamenii se cultiva hameiu.

Cel mai mult hameiu se cultivă în Germania, apoi în Bavaria, în Boemia și în Anglia.

La noi în țară încă se cultivă hameiu, mai ales pe la poalele dealurilor și a munților, în județele Buzău, Prahova, Dâmbovița, Muscel, Argeș, Gorj, Vâlcea și Mehedinți.

În țările friguroase încă crește, de aceea se mai numește și „vița țărilor friguroase“. Totuși vremea de tot prea rece, nu-i place.

Pământul în care se cultivă hameiu, trebuie să fie gras, ușor și totdeauna să se sape adânc. E foarte bun pământul nisipos. Gogoșele hameiului cresc în pământ nisipos au aroamă mai plăcută. Hameiul crescut în pământ tare, nu e prea bun.

La cumpărarea hameiului pentru fabricația de bere, să caută și locul în care s'a cultivat.

Pentru hameiu e bună răcoarea, dar să nu fie umezeală prea multă; e bun și soarele, dar să nu fie secetă prea mare.

În pământurile cu fața spre miază noapte nu e potrivit să se cultive hameiu.

La cultivarea hameiului totdeauna trebuie să se țină seamă de felul cum este așezat locul. Un deal, un părauaș sau o baltă, ajută foarte mult cultivații de hameiu.

Cultivatorii de hameiu totdeauna așa să-și facă socoteala, ca să culeagă mai bine hameiu puțin dar bun, decât hameiu mult dar slab.

Sunt vre-o patru soiuri de hameiu:

Închiderea și disolvarea parlamentului englezesc

Englezii sunt poporul care ține mai mult la tradițiile sale. Din vremurile cele mai vechi e obiceiul ca disolvarea parlamentului să se facă prin citirea în fața parlamentului de către un mare și ales funcționar, a decretului (hârtie oficioasă) de disolvare. După cum se vede din chipul acesta, nici în acest an nu s'au călcat vechile tradiții. Hârtia vestitoare a închiderii parlamentului a citit-o un înalt funcționar îmbrăcat în robă (un fel de haină lungă cum poartă și la noi judecătorii). La spatele funcționarului vedem servitorii îmbrăcați în haine vechi și lungi ai parlamentului, iar după ei pe președintele Camerei. Deoparte stau poliștii și oamenii curioși, cari ascultă citirea.

hameiu sălbatic, hameiu roșu, hameiu alb și lung și hameiu alb și scurt.

Hameiul sălbatic, crește pe tufele ce se află pe marginea păraielor și a bălților, ori pe marginea drumurilor și a tufșurilor. Hameiul roșu nu-i chiar așa bun, dar crește bine și într'un pământ mai slab. Hameiul alb atât lung cât și scurt este cel mai bun și cel mai căutat pentru fabricarea berei. Nu e însă destul de răbduriu la schimbarea vremurilor.

Ion Popu-Câmpeanu

Prețul cerealelor

Prețul cerealelor scade într'una și nu cumpără mai nimeni. Cauza e încă tot lira engleză, care nu e numai banul Angliei, ci al lumii întregi. Aproape toate țările, vânzările peste graniță le făceau numai în lire engleze.

Starea aceasta nu poate ținea mult. Va trebui ca odată să se lămurească și să se înceapă o vânzare mai mare a cerealelor.

Mai tare a scăzut prețul porumbului, pe care nu-l cumpără nimeni.

Fasolea, sămânța de cânepă și sămânța de floarea soarelui au început să fie căutate de cumpărătorii străini.

Prețul cerealelor în țară

Prețurile se înțeleg în lei pe suta de kgr.

La *Brăila*: grâu calit. I 273 lei, calit. II 264 lei și calit. III 238 lei, secară 176 lei, orz 216 lei, ovăs 225 lei, porumb 169 lei, mei 175 lei, fasole 297 lei, mazăre 327 lei.

La *Galati*: grâu calit. I 250 lei, calit. II 239 lei, calit. III 230 lei, secară 180 lei, orz, 178 lei, ovăs 229 lei, porumb 165 lei, fasole 301 lei.

La *Constanța*: grâu calit. I 262 lei, calit. II 240 lei, calit. III 230 lei, orz 195 lei, ovăs 265 lei, porumb 223 lei, mei 189 lei, fasole 220 lei.

La *Timișoara*: grâu calit. I 259 lei, calit. II 236 lei, calit. III 225 lei, orz 240 lei, ovăs 265 lei, porumb 223 lei, fasole 600 lei.

La *Bazargic*: grâu 202 lei, secară 168 lei, orz 168 lei, ovăs 208 lei, porumb 225 lei, fasole 266 lei.

La *Bălți*: grâu calit. I 235 lei, calit. II 195 lei, secară 133 lei, orz 142 lei, ovăs 233 lei, porumb 167 lei, fasole 239 lei.

Prețul cerealelor în străinătate

La *Chicago*: grâu 293 lei, secară 254 lei, ovăs 211 lei, porumb 232 lei.

La *Winnipeg*: grâu 333 lei.

La *Liverpool*: grâu 310 lei, porumb 205 lei.

La *Buenos-Aires*: grâu 250 lei, ovăs 233 lei, porumb 150 lei.

La *Hamburg*: grâu 297 lei, secară 276 lei, orz 278 lei, porumb 212 lei.

La *Paris* (cu taxe): grâu 1073 lei, ovăs 560 lei, porumb 253 lei.

Prețul oleioaselor

Prețul se înțelege pentru 100 kilograme.

Floarea soarelui: la *Brăila* 228 Lei
la *Galati* 240 "

Rapiță: la *Galati* 223 "
la *Constanța* 342 "
la *Timișoara* 533 "
la *Bazargic* 327 "

In: la *Galati* 401 "
la *Constanța* 372 "
la *Bazargic* 355 "

Sămânța de bostan: la <i>Galati</i>	650 "
Cânepă: la <i>Bălți</i>	330 "
la <i>Timișoara</i>	500 "
la <i>Chișinău</i>	320 "
la Iași	300 "
la <i>Galati</i>	450 "
la <i>Arad</i>	1000 "
la <i>Cernăuți</i>	510 "
Mac: la <i>Bălți</i>	1200 "
la <i>Timișoara</i>	1500 "
la <i>Chișinău</i>	1250 "
la <i>Arad</i>	1500 "
la <i>Cernăuți</i>	1350 "

Turte de floarea soarelui: la *Bălți* 210 lei.

Fuior de cânepă: la *Arad* 40 lei kgr. pieptănat și 28—30 lei kgr. melițat

Prețul vitelor

La *Rădăuți*:

Boi de muncă	6000 perechea
Cai de muncă	5000 perechea
Vaci de lapte	2500 bucata
Junci	1500 "
Oi	180 "
Porci îngrășați	1300 "

La *Bălți*:

Boi grași	15 000 perechea
Cai de muncă	5000—6000 bucata
Vaci de lapte	3000—4000 "
Oi	300—350 "
Viței	1000—1500 "
Porci îngrășați	3000—4000 "

La *Satu-mare*:

Boi de muncă	6000—10 000 perechea
Cai de muncă	2000—6000 bucata
Vaci de lapte	2000—6000 "
Oi	200—450 "
Porci îngrășați	600—1000 "

Prețul vitelor în străinătate

Prețurile se înțeleg în lei pe kgr. greutate vie

La *Viena*:

Boi străini	36—38 Lei
Boi din țară	35—37 "
Vaci de tăiat	22—23 "
Tauri	22—24 "
Porci grași	37—38 "

La *Budapesta*:

Boi din țară	23—30 Lei
Vaci de tăiat	21—26 "
Tauri	20—21 "
Viței	21—27 "
Porci grași	36—37 "
Porci pentru carne	30—32 "
Purcei	33—39 "

La *Praga*:

Boi din România	24—31 Lei
Boi din Boemia	21—34 "
Boi din Slovacia	30—38 "
Vaci din România	24—25 "
Vaci din Boemia	17—31 "
Viței din România	20—28 "
Viței din Boemia	16—32 "
Viței din Slovacia	32—33 "
Porci din Boemia	38—43 "
Porci din Slovacia	35—41 "

Prețul produselor animale

Lână nespălată	21—22 lei kgr.
Piei crude de cal	280—320 lei bucata
Piei crude de bou	24—25 lei kgr.
Brânză felii	16—17 lei "
Brânză frământată	14—15 lei "
Slănină	28—30 lei "
Ouă	130—140 lei suta de bucăți

Redactor: IULIU MAIOR.

No. G. 3941—1931.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 3941—1931 a judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Banca Generală de Credit suc. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea din Blaj pentru încasarea creanței de 5500 Lei — bani și acc., se fixează termen de licitație pe ziua de 30 Octomvrie 1931 orele 2 p. m. la fața locului în Crăciunelul de jos, urde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: boi, taur, cal, vacă, 160 feld. grâu, laviță, ladă țărăneasca, cărămizi 5000 buc., 1 șopru în valoare de 28 350 Lei — bani.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 5 Octomvrie 1931.

ss. GH. OANEȘ

portărel

(26) 1—1

No. 6565—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei Nr. G. 6565—1930 a judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Banca Generală de Credit suc. Blaj repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea din Blaj pentru încasarea creanței de 3500 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 5 Noemvrie 1931 orele 2—3—4 d. m. la fața locului în Țăpu, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 2 bivolițe, 1 porc, 1 cal, 1 căruță, 1 vacă albă în valoare de Lei 15.600 — bani.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Blaj, la 25 Septemvrie 1931.

ss. GH. OANEȘ

portărel

(25) 1—1

No. G. 1645—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel aduc la cunoștința publică că în urma decisului Nr. 2660—1929 al Judecătoriei Mixte Blaj în favorul lui Pollák Maurițiu dom. în Blaj repr. prin Dr. Emil Pascu avocat dom. în Blaj pentru suma de Lei 5100 capital și acc. — interese din — fixează termen de licitație pe ziua de 23 Oct. 1931 ora 3 d. m. în comuna Cergăul Mare la locuința urmăritului, pe când și unde se vor vinde prin licitație publică obiectele sechestrate și anume: șură, coșer, găbănaș, cucuruz, scroafe, căruță, car și bivolițe prețuite în suma de 32.000 Lei.

Blaj, la 21 Septemvrie 1931.

ss. GH. OANEȘ

portărel

(27) 1—1

Ori și cine primește

pe deplin satisfăcut și ajunge cu siguranță succes bun, dacă acum toamna comandă treburile la cepe de zambile, lălele și alte cepe de flori olandeze, mai de parte semințe de legume, flori și economice, trandafiri altoiți în soiuri mondiale, rădăcini de căpșune etc. de la firma ARPAD MÜHLE, furnizor al curții regale, cultura și comerț de semințe, grădinărie, în TIMIȘOARA III/av. (Fondat 1875). Preț curent în românește la cerere gratuit și franco.

Cețiți „UNIREA POPORULUI”